
D I N ดิ น แ ด ง D E N G

สำเนาแบบนายทุน: ทุนนิยมกินรวบ, อำนาจทางชนชั้น
และมหาวิทยาลัยมวลชน, 1890-2025

Mar 6, 2026 | [Articles บทความ](#), [Translation, ทฤษฎี](#)
[Theory, ประวัติศาสตร์ History](#)

ผู้เขียน Jason W. Mooreⁱ

ผู้แปล Rawipon Leemingsawat

บรรณาธิการ Pathompong Kwangtong

แปลจาก [The Bourgeois Hivemind Monopoly Capitalism, Class Power & the Mass University, 1890-2025](#)

<https://dindeng.com/the-bourgeois-hivemind-monopoly-capitalism-class-power-n-the-mass-university/>

ล่องเข้าสู่ปลายศตวรรษที่ 19 มหาวิทยาลัยสมัยใหม่ได้กลายเป็นโรงงานความรู้ (knowledge factory) โดยเริ่มที่สหรัฐอเมริกาและขยายตัวออกไปทั่วจักรวรรดิตะวันตก. แต่ตอนนั้นจะยังห่างไกลจากสภาพใหญ่โตของ Berkeley และ Madison ในช่วงหลังสงคราม

แต่แนวโน้มการกลายเป็นโรงงานความรู้ก็ชัดเจนแล้ว. ปริมาณนักศึกษาเพิ่มขึ้นมากหลังสงครามกลางเมือง

และมากขึ้นไปอีกในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2.ⁱⁱ ตลอดช่วงระยะเวลาอันยาวนานของศตวรรษที่ 20 มหาวิทยาลัยมวลชนกลายเป็นศูนย์กลางเชิงยุทธวิธีสำหรับ “ปัจจัยการผลิตเชิงความคิด” (means of mental

production) ของทุนนิยมกินรวบ (Marx & Engels). บริษัท “ขนาดยักษ์“, โรงงาน, และมหาวิทยาลัยเป็นตรีเอกนุภาพที่เกิดขึ้นมาของระบอบการสะสมรูปแบบใหม่ที่ต้องการปัญญาชน (intelligentsia) เชิงบริหารจัดการ, เทคนิค

และวิทยาศาสตร์ในระดับที่ไม่เคยมีมาก่อน.ⁱⁱⁱ ทุนนิยมกินรวบต้องการความสอดประสานเชิงเศรษฐกิจ, การจัดการทั้งทางสังคมและนิเวศ, และการปลุกฝังชาตินิยมผ่านการศึกษาศาธารณะแบบบังคับ—

มีพักต้องกล่าวถึงกลไกของรัฐที่ขยายออกอย่างมีไหวพริบ—
ได้เรียกร้องให้เกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็วของบรรดามืออาชีพ (professional) ทั้งหลาย
มหาวิทยาลัยมวลชนผลิตแรงงานปัญญาเหล่านั้นผู้ซึ่งจะผลิตความรู้เชิงอุดมการณ์และเครื่องมือจำนวนมากมายที่จำเป็นต่อการธำรงรักษาการสะสมทุนอันไม่สิ้นสุด.^{iv}

ประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยมวลชนจึงเป็นสิ่งที่ห่างไกลอย่างมากจากสำนวนซ้ำซากแบบหอคอยงาช้าง. มหาวิทยาลัยเป็นรากฐานสำคัญต่อการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของสังคมชนชั้นอเมริกาผ่านการปฏิบัติแรงงานคอปกขาวและสำคัญต่อการฝึกฝนฝ่ายบริหารและนักเทคนิคของบริษัทอันจำเป็นสำหรับจักรวรรดิที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์มนุษย์.

ไม่มีอะไรผิดปกติเมื่อมองจากมุมของการเป็นโรงงานเช่นนั้น: ปัญหาคือใครปกครองโรงงาน, ใครตัดสินใจกำหนดกระบวนการใช้แรงงาน, และผลประโยชน์ของใครที่มันรับใช้. มีข้อเสนอจริงจิงว่าการศึกษาคควรได้รับการจัดการใหม่บนฐานคิดแบบอื่นแม้ว่านั่นจะง่ายต่อการไหลไปสู่ภาวะหวนระลึกถึงอดีตของการสอนและวิจัยแบบช่างศิลป์ในจินตนาการก็ตาม. ปมปัญหาของอำนาจเชิงการเมืองพวกนั้นไม่อาจถูกคิดและแก้ไขโดยอาศัยแค่ความฝันใฝ่เชิงสหภาพของบรรดาศาสตราจารย์. ปัญหาที่ควรจะถูกคิดอย่างเป็นประชาธิปไตยแทนที่จะคิดผ่านโครงสร้างที่เป็นอยู่ของมหาวิทยาลัยซึ่งถูกปกครองโดยคำสั่งทางการบริหารหรือผ่านสมการเชิงเทคนิคและนามธรรมจากเหล่า “ผู้เชี่ยวชาญ.” ทุกวันนี้กระบวนการประชาธิปไตยสูญหายไปจากจักรวรรดิตะวันตกซึ่งไม่แม้แต่จะสร้างว่าเคารพต่อลักษณะจะมปลอมเชิงประชาธิปไตยของเสรีนิยมชนชั้นนายทุนอีกต่อไป.

หลังสงครามโลกครั้งที่สอง โรงงานความรู้ก้าวเข้ามามีบทบาทสูงไม่เคยมีครั้งไหนที่มหาวิทยาลัยจะกลายเป็นศูนย์กลางของการปกครองของนายทุน, ชีวิตทางเศรษฐกิจ, และจักรกลสงครามเท่านี้มาก่อน. องค์ประกอบสำคัญของนโยบายจักรวรรดิอเมริกาหลังสงครามโลกก่อตัวขึ้นอย่างเป็นทางการ—ผมใช้คำว่าอย่างเป็นทางการเป็นวิทยาศาสตร์แบบเสียดสี—โดยเฉพาพื้นที่และวิชาซึ่งขยายตัวอย่างมากเช่น
อาณานิคมศึกษา, ประชากรศึกษา, และสิ่งแวดล้อมศึกษา
พวกมันล้วนได้เงินสนับสนุนอย่างใจกว้างจากจักรวรรดิโดยตรง, หรือโดยอ้อมผ่านกองทุนประเภทต่าง ๆ

สาขาวิชาจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสิ่งแวดล้อมในอเมริกาเหนือคือ
อวกาศของสงครามเย็น. วิทยาศาสตร์ระบบโลกแบบที่เรารู้จักเกิดขึ้นจาก
การให้ความสำคัญโดยจักรวรรดินิยมอเมริกาในช่วงสงครามเย็น
ประชากรศาสตร์, ไซเบอร์เนติกส์, การจัดการทรัพยากรซึ่งเป็นหัวข้อสำคัญ
ของวิทยาศาสตร์นั้นอยู่ภายใต้สิ่งที่วุฒิสมาชิก J. William Fulbright
(1967) เรียกว่าองค์ผสมทับซ้อนระหว่างทหาร อุตสาหกรรม
และวิชาการ (the military-industrial-academic
complex). เจกเช่นที่ผมเคยเสนอไว้ในที่อื่น “สิ่งแวดล้อมศึกษา”
นั้นใกล้ชิดกับแฟนตาซีแบบอเมริกันเกี่ยวกับการจัดการโลกทั้งใบและจักรกล
สงครามของมัน: เครื่องฟุ่มฟักสิ่งแวดล้อมนิยมระดับโลก (global
environmentalism). ไม่ใช่เรื่องบังเอิญที่ การสังเคราะห์ Forrester-
Meadows ใน *The Limits to Growth* เมื่อปี 1972
(ตัวบทพื้นฐานของสิ่งแวดล้อมนิยม) จะฝึกตัวที่ MIT ซึ่งเป็นหุ้นส่วนทางกล
ยุทธ์สำคัญในจักรกลสงครามของยุคนั้น (องค์ผสมทับซ้อนระหว่างทหาร
อุตสาหกรรมและวิชาการ). พวกเขาสามารถตามร่องรอยของกรอบคิดมนุษย
สมัย (Anthropocene) และวิทยาศาสตร์ระบบโลกกลับไปยังการพัฒนาใน
ช่วงสงครามเย็นเหล่านั้นได้⁴

ประวัติศาสตร์ข้างต้นควรทำให้เราระวังอย่างลึกซึ้งต่อแนวโน้มหลักของกา
รเรียกร้องสิ่งที่ดูเหมือนก้าวหน้าในทุกวันนี้
การคิดแบบข้ามสาขาและสหวิทยาการ
วิธีการเช่นว่ายอมรับความชอบธรรมของสาขาวิชาและวินัยแบบที่เป็นอยู่. พ
วักมันเจียบไปต่อความสัมพันธ์ที่ไม่อาจแยกแยะระหว่างวิชากับการปกครองของ
นายทุน. แนวทางของมันโดยรากฐานแล้วมีลักษณะเป็นการคิดคำนวณเชิง
เลขคณิต (arithmetic) ไม่ใช่การสังเคราะห์ (synthetic). แม้นักวิชาการนาย
ทุนทั้งหลายจะพูดถึงการสังเคราะห์
นั่นก็เป็นแค่ระดับนามธรรมเท่านั้น. มันถอนตัวออกจากรากฐานอันแท้จริงของ
ความขัดแย้งทางชนชั้นที่อยู่ในเครือข่ายของชีวิต (class struggle in the
web of
life) สิ่งที่ Marx และ Engels เรียกว่า “พื้นฐานที่แท้จริงของประวัติศาสตร์.”
(the real ground of history)

ทุกวันนี้ ที่ไหน ๆ ก็อ้างถึงการสังเคราะห์—
การรวมตัว (assemblage), เครือข่าย, ระบบ. เราได้รับป้ายชื่อใหม่ที่ปะปนคว
ามคิดเก่ามากขึ้นในทุก ๆ ปี
บางรูปแบบก็มีเป้าหมายเพื่อการบริโภค “เชิงวิทยาศาสตร์” บ้างก็เพื่อปัญญา

าชนเสรีนิยมโดยเฉพาะพวกที่จินตนาการว่าพวกเขาช่างแสนถอนราก. แทบ
ทุกครั้ง

สิ่งที่พวกเราได้คือไฮเบอร์เนติกส์แบบใหม่และพหุนิยมของสาเหตุที่ทั้งสองก็
ล้วนเป็นผลผลิตของสงครามเย็นในยุคต้นทั้งนั้น. ไม่มีใครเลยที่จะให้ความส
นใจต่อประวัติศาสตร์ของความคิดพวกนั้น

หรือแม้แต่ประวัติศาสตร์ของ “ปัจจัยการผลิตเชิงความคิด” และลักษณะทาง
ชนชั้นของการผลิตความรู้.^{vi} ผมพูดเช่นนี้หลังหลายขวบปีที่ท่องไปในกระแ
ธารทางปัญญาในปัจจุบันที่ขาดไร้ซึ่งการสะท้อนคิดแบบมาร์กซิสต์เกี่ยวกับ
ประวัติศาสตร์ของความคิด เช่น

แบบธรรมเนียมที่ยกย่อง Braudel โดยไม่แม้จะระบุว่าเขาและอาณาบริเวณศึ
กษาของเขาได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิอเมริกัน

หรือการวิพากษ์แบบนักสังคมนิยมสิ่งแวดล้อมที่ไม่วิพากษ์ความคิด “เขียว”
และความใกล้ชิดของมันกับคนที่มีลักษณะค่อนข้างไปทางฟาสซิสต์แบบ Haeck
el, Lovelock, และ Hardin. อย่างไรก็ตาม

ปัญหาไม่ใช่เพียง “แค่” การใช้ความคิดพวกนั้นเชิงการเมือง
หรือกำลังของนายทุนที่หนุนหลังความคิดพวกนั้น

ปัญหาคือการสร้างแบบจำลองและวิธีการที่สร้าง “ผู้ชำนาญ”
(expertise) ในรูปแบบต่าง ๆ

ขึ้นมาเพื่อให้เหมาะสมเป็นพิเศษต่อการแบ่งงานกันทำที่รุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ
ของทุนนิยมกินรวบ

การแบ่งระหว่างแรงงาน “วัตถุ” กับ “ความคิด”^{vii} ดังนั้น

พหุนิยมของสาเหตุที่มีประวัติศาสตร์มายาวนานจึงถูกเข้ารหัสใหม่ภายหลัง
สงครามโลกครั้งที่สองให้เป็นวิธีการหนึ่งเดียวที่ยอมรับได้และกลายเป็นรูปธ
รรมในสาขาวิชาและรูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ (เช่น
สถิติ, ชาติพันธุ์วรรณา, จดหมายเหตุ, และอื่นๆ). พหุนิยมของสาเหตุได้มอบ
ข้อได้เปรียบเชิงการเมืองที่ชัดเจนบางประการแก่พวกชนชั้นนายทุน
พหุนิยมนี้ทำราวกับว่าชนชั้น, เชื้อชาติ, เพศสภาวะ, การเติบโต, การเมือง,
ตลาด, ธรรมชาติล้วนเป็นพื้นที่ในความเป็นจริงที่แยกส่วนกัน ทุก ๆ

สิ่งนั้นล้วนแต่เป็นแบบจำลองเชิงระบบ

แน่นอนว่าบางแบบจำลองยอม “ตื่นรู้” กว่าอันอื่น. ท่ามกลางความแตกต่าง
มากมายของแบบจำลองนั้น

มีความเห็นตรงกันว่าการสังเคราะห์แบบวิภาษวิธีและวัตถุนิยมเป็นสิ่งที่เป็นไ
ไปไม่ได้

เส้นทางอันแน่นอนที่จะทำลายหนทางทางวิชาการคือการเอาจริงจั่งกับวิธีการ
แบบวิภาษวิธี.

ปัญหาที่ว่ายืนยันการมีอยู่ของตัวเองผ่านการผุดขึ้นของการคลังบรรดาคำลงท้าย “-สมัย” (-

cene) ตามการเฟื่องฟูจากสื่อและวงวิชาการของมนุษยสมัย.^{viii} ตรงนี้ นักวิชาการ “เชิงวิพากษ์” ก็เล่นกับคำและจัดหาฉากคลุมเชิงอุดมการณ์สำหรับตน. คำว่า *สวนไร่ยักษ์สมัย* (Plantationocene) ที่ดูเหอะหะเป็นตัวอย่างชัด นดี. อุดมการณ์เสรีนิยมและพหุนิยมของสาเหตุนั้นได้หลีกหนีจากการวิพากษ์อย่างถึงรากต่อทุนนิยมในฐานะระบบเชิงประวัติศาสตร์ที่เป็นองค์รวมด้วยการทำให้ความขัดแย้งแตกกระจายและเป็นส่วนเฉพาะ. วิธีการเช่นว่านั้นเปี่ยมประโยชน์สำหรับการแปลงข้อถกเถียงให้กลายเป็นปมปัญหาเชิงการจัดการ การสนับสนุนบรรดา “-

สมัย” ไม่ต้องการการปฏิวัติ; พวกมันต้องการการยอมรับ, และพื้นที่ปลอดภัยสำหรับการสร้างทฤษฎีเชิงนามธรรมที่แยกตัวออกจาก “พื้นฐานที่แท้จริงของประวัติศาสตร์.” แน่นอนว่านี่เป็นบทบาทเชิงประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยนายทุน:ผลิตแรงงานที่มีความรู้ผู้สามารถแปรเปลี่ยนปัญหาของทุนนิยมให้เป็น “อะไรก็ตามแต่ไม่ใช่ชนชั้น.”^{ix} เชื้อชาติ, สภาพอากาศ, “สิ่งแวดล้อม”, อาณานิคม, ความยากจน และอะไรก็ตามที่ถูกให้ชื่อ พวกมันล้วนแต่ถูกสร้างเพื่อให้แตกสลายและกลายเป็นปมปัญหาเชิงการจัดการ. นี่เป็นข่าวดีสำหรับแรงงานที่มีความรู้ซึ่งมักถูกเรียกว่าชนชั้นผู้จัดการมืออาชีพ (professional managerial class; PMC).

PMC ไม่ใช่ชนชั้นหากแต่เป็นตลาดแรงงานและการก่อตัวเชิงวัฒนธรรมซึ่งไม่ใช่เรื่องที่เราจะพูดกันในวันนี้. มีอาชีพพวกนี้คือเจ้าหน้าที่ซึ่งทำงานในสถาบันการจัดการทั้งในรัฐบาลและอุตสาหกรรมไม่แสวงหาผลกำไรซึ่งทำหน้าที่ระบุปัญหาในฐานะประเด็นที่สามารถจัดการโดยผู้จัดการที่มีใบรับรองความรู้. พวกเขาพูดด้วยภาษาของชนชั้นนำเสรีนิยม. พหุวิฤติ, ความเร่งด่วนเชิงสภาพอากาศ, ความยั่งยืน, หลากหลาย และอื่นๆอีกมากมาย. แต่ไม่เคยไม่เคย

และ *ไม่เคย* แม้แต่ครั้งเดียวที่พวกเขาจะชี้ถึงชนชั้น, ทุน, และจักรวรรดินิยมในฐานะ “องค์รวมของการกำหนด” (Marx).

สำหรับนักทฤษฎีเชิงวิพากษ์แบบเสรีนิยม

มีความเยอหยิ่งที่วาระยะห่างระหว่างพวกเขากับพวกมาร์กซิสต์นั้นเกิดขึ้นจาก การเอาธุระกับการปลดปล่อยที่แท้จริง

เพราะพวกมาร์กซิสต์นั้นเป็นรูปแบบหนึ่งของสากลนิยมแบบตะวันตก

หรือเป็นเพราะสังคมนิยมในความจริงนั้นก็เลวร้ายเหมือนทุนนิยม

หรือเป็นเรื่องไร้สาระอื่นๆ. เพราะไม่ให้ความสนใจต่อประวัติศาสตร์ชนชั้นขอ

งความคิดแบบต่าง ๆ

บรรดาเสรีนิยมพวกนี้จึงพลาดพลั้งที่จะมองเห็นว่าพวกเขากำลังทำงานให้หน้า
ยทุนจักรวรรดินิยมอย่างไร

ผู้ช่วงใช้ที่สุขใจดีกับการ “วิพากษ์” トラบที่มันสร้างการแตกกระจายและสว
นเสี้ยว

ส่วนเสี้ยวซึ่งสามารถถูกนำมาประกอบชิ้นใหม่เพื่อสร้างแบบจำลองเชิงระบบโ
นมใหม่และใช้เพื่อจัดการโลกรวมทั้งควบคุมอย่างจงใจต่อบรรดาชนชั้นอันต
รายทั้งหลาย “พวกที่น่าสมเพช.” นี่จึงเป็นเรื่องตลกร้ายที่บรรดาแนวคิดคว
ามทับซ้อนและการลดทอนซึ่งเฟื่องฟูภายใต้แบบจำลองเสรีนิยมใหม่ได้กีดกัน
การสังเคราะห์แบบคอมมิวนิสต์เดิมไปพร้อมกับการจัดหาเหตุผลเพื่อเพิ่มกา
รแตกขยายตัวของ PMC และปล่อยให้ชนชั้นนำทำลายล้างชนชั้นแรงงานส
วนใหญ่.

กล่าวอย่างง่าย สำหรับพวกมาร์กซิส

ประวัติศาสตร์ของความคิดคือประวัติศาสตร์ของความขัดแย้งทางชนชั้น. แ
นนอนว่าประวัติศาสตร์นั้นไม่ได้เกิดอย่างตรงไปตรงมา. ภายหลังสงครามโลก
ครั้งที่สอง

มูลนิธิ Rockefeller และ Ford เป็นมือที่มองเห็นได้ซึ่งอยู่เบื้องหลังการก่อตัว
ของสาขาวิชาจักรวรรดิแบบใหม่ช่วงหลังสงครามทั้งหลาย. การให้ทุนเป็นแค
งานส่วนหนึ่งของพวกเขา. พวกเขาสร้างสถาบันใหม่ ๆ

และสนับสนุนสถาบันที่สร้างระบบความรู้สำหรับทุนนิยมกินรวบ. หนึ่งในสิ่งป
ระสบความสำเร็จมากที่สุดคืออาณานิคมศึกษา

มันเป็นรูปแบบหนึ่งของการข้ามศาสตร์ความรู้ที่ออกแบบเพื่อการบริหารแบ
บจักรวรรดิและเป็นปรีภักษ์ต่อความวุ่นวาย. มันได้รับการออกแบบให้ผลิตคว
ามรุ่งโรจน์รวม—*ที่กัทท์*กว้างรวม—ของยุทธวิธีสำหรับภูมิภาคนั้น

ๆ: สลาฟและโลกคอมมิวนิสต์, เอเชียตะวันออก, และลาตินอเมริกา
สาขาวิชาแบบบูรพานิยมถูกสร้างขึ้นใหม่. อาณานิคมศึกษาก่อร่างคว
ามรู้เพื่อสนับสนุนการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโลกที่ค่อย ๆ

ถอนสภาวะอาณานิคม

ภายหลังหลักการซื้อที่สี่อันเลื่องชื่อของ Truman การจัดการนั้นถูกเรียกว่า
การพัฒนา.

เคียงข้างประชากรศาสตร์และอาณานิคมศึกษา

พวกเราก็จะมองเห็นถึงการขยายตัวอย่างเร็วยิ่งของธรรมชาติศึกษาในอเมริ
กาตั้งแต่หลัง 1968. นี่ไม่ได้เกิดจากความปรารถนาต่อความยั่งยืนทางธรรม
ชาติหรือต้องการตอบสนองต่อวิกฤติทางธรรมชาติ

หากแต่เกิดจากการปฏิวัติในโลกที่สามและแนวโน้มที่ทรงประสิทธิภาพที่สุด: การปฏิวัติของชาวสังคมนิยม. ก่อนและหลัง 1968 มีปัญหาสิ่งแวดล้อมมากมาย

แต่ไม่มีวิกฤติระดับโลกเลย. การปรับปรุงครั้งใหญ่ของธรรมชาติศึกษาภายหลัง 1968 เกิดขึ้นบนประวัติศาสตร์ระยะยาวของการจัดการเชิงนิเวศที่ย้อนหลังกลับไปในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 เฉกเดียวกับที่ผมได้เสนอไว้ในที่อื่น

พวกเราสามารถตามรอยที่ว่ากลับไปได้ถึง Gifford

Pinchot ผู้เป็นทายาทของตระกูลนายทุนใน New

England และการศึกษาป่าไม้ที่ Yale ซึ่งครอบครัวของเขาเป็นผู้ให้ทุน. การอนุรักษ์ของพวกเขาหมายถึงการจัดการแบบวิทยาศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพต่อธรรมชาติในฐานะทรัพยากรเพื่อรัฐและทุน. หลัง 1970 ความรู้นี้ถูกปรับปรุงอย่างเป็นระบบภายใต้การดูแลของจักรวรรดิอเมริกัน

บรรดาการศึกษาภายใต้ธรรมชาติศึกษาล้วนแต่เป็นการบริหารจัดการอย่างน้อยที่สุดก็ในยุโรปตะวันตกและอเมริกาตอนเหนือ

บางครั้งมันถูกฉาบเคลือบไว้ด้วยการถือครองคุณธรรมอันสูงส่ง. และบ่อยครั้งมันก็เชิดชูการเมืองของเลือดและดินภายใต้สัญญาณของการหมกหมุ่นในความเป็นพื้นถิ่น.

คุณลักษณะที่เชิดชูนายทุนของสิ่งแวดล้อมศึกษา, หรืออาจเรียกได้ว่าองค์รวมของผู้ร่ำรวย, ถูกเปิดเผยขึ้นมาในแผนภาพเวนน (Venn diagram) อันไร้สาระที่เสนอสามเสาหลักของความยั่งยืน

หากคุณเคยเห็นหรือสอนมัน

คุณจะได้ถึงอุดมการณ์ที่แผ่ซ่านอยู่ในสามเสาหลักที่ว่า. และใจกลางของมันคือความยั่งยืนทางธุรกิจเหนือทุกอย่าง. พวกมันเต็มไปด้วยภาษาอันสวยงามเกี่ยวกับความสมดุลและความลงตัว

แต่พวกเราล้วนรู้ว่าความหมายและเป้าหมายที่แท้จริงของมันคืออะไร. ในระยะสั้น

การศึกษาพวกนั้นผลิตผู้บริหารระดับกลางและล่างสำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อม พวกมันสร้างจักรกลต่อต้านการเมืองแบบ Jim

Ferguson ที่ได้รับการเชิดชูในงานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาใน Lesotho และที่เป็นเวอร์ชันเกี่ยวกับนิเวศ. จักรกลนี้เปลี่ยนความขัดแย้งทางการเมือง—ประชาธิปไตย, การต่อสู้ของมวลชนเรื่องที่ดิน, ชีวิต และงาน—

ให้กลายเป็นปมปัญหาทางเทคนิคสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่จะแก้ไข

แน่นอนมันต้องทำภายใต้เผด็จการของชนชั้นนายทุนและหน้าตาของ Overton ของนโยบาย “ที่เป็นจริง.”

เจกเซนที่ Harry Braverman ได้เคยสังเกตไว้แล้ว
ตรรกะของการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ได้รวมศูนย์การคิดและทำโดยจัดให้สี่
งแรกเป็นเรื่องความคิดของเจ้านายและอย่างหลังอยู่บนมือของแรงงาน. ภาย
ใต้การจัดการแบบนี้—

ปรัชญาที่เกิดมาในศตวรรษที่ 17 แต่เติบโตสมบูรณ์ภายใต้ทุนนิยมกินรวบ
—กระบวนการใช้แรงงานถูกแบ่งส่วนอย่างรุนแรง
ต้นตอของมโนวางทอดกายอยู่ในการปฏิบัติ Cartesian ซึ่งผูกพันใกล้ชิดกับก
การปฏิบัติเชิงการจัดการเมื่อศตวรรษที่แล้ว.^{xi} ภายใต้อการจัดการแบบวิทยาศา
สตร์ เจ้านายรื้อถอนทักษะของแรงงาน
และค้นหาวิธีการรักษางานที่ใช้ความรู้เอาไว้เพื่อจัดการการผลิตขึ้นมาให้
ม่ และเพิ่มพูนอัตราของมูลค่าส่วนเกิน. ในโรงงานความรู้
ปัญญาชนก็ถูกถอนทักษะเช่นกัน: พวกเขาแค่ไม่ตระหนักถึงมันก็เท่านั้น. พ
พวกเขาเชื่อตลอดว่าความเชี่ยวชาญและ “การกลายเป็นเฉพาะทาง” คือการ
เพิ่มพูนทักษะทั้งที่ความเป็นจริงคือสิ่งตรงกันข้าม. นั่นคือเหตุผลว่าทำไมนัก
วิชาการจำนวนมากสามารถดูฉลาดเมื่อพูดถึงเรื่องเฉพาะ
แต่แสนจะโง่งมเมื่อพูดถึงสิ่งอื่นนอกจากนั้น.

ตรงนี้เป็นประเด็นสำคัญ. ตรรกะของความแปลกแยก, การแยกขาดเชิงทางก
การ, และการรวมเป็นหนึ่งในเชิงการบริหาร (managerial
unification) ต่างเป็นลักษณะพิเศษไม่ใช่เฉพาะประวัติศาสตร์ของปัจจัยการ
ผลิตเชิงวัตถุเท่านั้น

แต่ยังเป็นประวัติศาสตร์ของปัจจัยการผลิตเชิงความคิดอีกด้วย. สิ่งเหล่านี้ก็
อรูปร่างแบบวิภาษวิธีระหว่างการผลิตวัตถุและความคิด. นักปฏิบัติตระหน
กถึงลักษณะเช่นนี้เจกเซนที่ Mao ยืนยันจะไล่หาการสังเคราะห์ระหว่าง “ค
วามแดง” และ “ความเชี่ยวชาญ.” และในขณะที่การผลิตความคิดแบบนี้ไม่
เคยจำกัดอยู่แค่ในระบบมหาวิทยาลัย ภายใต้อทุนนิยมกินรวบ
มหาวิทยาลัยกลายเป็นโรงละครเชิงกลยุทธ์ของการผลิตความรู้และกลไกคว
บคุมความคิดสำหรับชนชั้นนายทุน.

กลับมาที่ “สภาวะปกติ” ของทุนนิยมกินรวบที่ Baran และ Sweezy แสดงออ
กมาอย่างน่าจดจำ: สภาวะปกตินั้นคือการหยุดนิ่งทางเศรษฐกิจ.^{xii} สิ่งนี้มีความ
สำคัญอย่างมากต่อชีวิตทางปัญญาในทุกวันนี้
และการตกต่ำลงของชีวิตมหาวิทยาลัยทั่วทั้งจักรวรรดิตะวันตก. กระบวนการ
ระดมทุนและการผลิตความรู้เกิดการรวมกันแบบวิภาษวิธี. ณ
ห้วงขณะที่ความคิดอันแปลกประหลาดและสร้างสรรค์เป็นที่ต้องการเพื่อระบุ
ถึงวิกฤติที่กำลังเผยตัวของทุนนิยมและสภาพอากาศที่เปลี่ยนไปซึ่งฝังอยู่เป็

นส่วนหนึ่งของทุน บรรดามหาวิทยาลัย สาขาวิชา รัฐ และมูลนิธิต่างก็กักขังเสรีภาพทางปัญญาที่จำเป็นนั้น. เจกเซนที่บทความในวารสาร *Nature* ฉบับเดือนมกราคม 2023 รายงานไว้ว่าไม่เคยมีการผลิตทางวิชาการและบทความมากแต่ตื่นเซ็นและไรซึ่งการ “สั้นสะเทือน” มากเท่านี้มาก่อน.^{xiii} วงจร Kuhnian ซึ่งเป็นแฟนตาซีของเสรีนิยมมาโดยตลอดก็พังทลายลงเช่นเดียวกันกับทุนนิยมกินรวบและบรรดาโรงงานผลิตความรู้ของมัน .

ⁱ Jason W. Moore สอนประวัติศาสตร์โลก (world history) ที่ Binghamton University บทความชิ้นนี้ปรับจากการบรรยายสาธารณะเรื่อง “Welcome to the Knowledge Factory: Structures of Knowledge, the Disciplines & the Ideological Struggle,” ที่ the Centro de Investigaciones Interdisciplinarias en Ciencias y Humanidades, Universidad Nacional Autónoma de México วันที่ 22 มกราคม ผู้อ่านสามารถดูวิดีโอได้ที่ “The Bourgeois Hivemind,” <https://youtu.be/NM9Iblbq06A> และการบรรยายฉบับสมบูรณ์, <https://www.youtube.com/watch?v=wRFB4FV9UxA>. ติดต่อทาง jwmoore@binghamton.edu. โปรดอ้างอิงบทความนี้: Jason W. Moore, “The Bourgeois Hivemind: Monopoly Capitalism, Class Power & the Mass University,” *World-Ecological Imaginations* (March, 2026).

ⁱⁱ Thomas D. Snyder, ed., *120 Years of American Education: A Statistical Portrait*. Washington, DC: U.S. Department of Education, Office of Educational Research and Improvement, National Center for Education Statistics, 1993.

ⁱⁱⁱ Henry Heller, *The capitalist university: The transformations of higher education in the United States since 1945*. Pluto Books, 2016; Jason W. Moore, “Remaking Work, Remaking Space: Spaces of Production and Accumulation in the Reconstruction of American Capitalism, 1865-1920,” *Antipode* 34, no. 2 (2002): 176-204.

^{iv} Paul A. Baran, “The Commitment of the Intellectual,” *Monthly Review* 13, no. 1 (May 1961)

^v Jason W. Moore, “Opiates of the Environmentalists? Anthropocene Illusions, Planetary Management & the Capitalocene Alternative,” *Abstrakt*, November 2021

^{vi} See especially Gabriel Rockhill, *Who Paid the Pipers? The CIA and the Cultural Cold War*. New York: Monthly Review Press, 2025; and Frances Stonor Saunders, *The Cultural Cold War: The CIA and the World of Arts and Letters*. New York: The New Press, 2000.

^{vii} Harry Braverman, *Labor and Monopoly Capital: The Degradation of Work in the Twentieth Century*. New York: Monthly Review Press, 1974.

[viii](#) Jason W. Moore, “Waste in the Limits to Capital: How Capitalism Lays Waste to the Web of Life, and Why It Can’t Stop,” *Emancipations: A Journal of Critical Social Analysis* 2, no. 1 (2023): 1-45.

[ix](#) Michael Parenti, *Blackshirts and Reds: Rational Fascism and the Overthrow of Communism*, San Francisco: City Lights Books, 1997; Jason W. Moore, “Power, Profit, and Prometheanism, Part I: Method, Ideology, and the Violence of the Civilizing Project,” *Journal of World-Systems Research* 28, no. 2 (2022): 415-426; Jason W. Moore, “Power, Profit, and Prometheanism, Part II: Superexploitation in the Web of Life,” *Journal of World-Systems Research* 29, no. 2 (2023): 558-582.

[x](#) Jason W. Moore, “The Fear and the Fix,” *The Baffler*, no. 68 (2024).

[xi](#) Jason W. Moore, *Capitalism in the Web of Life*, London, 2015.

[xii](#) Paul A. Baran and Paul M. Sweezy, *Monopoly Capital: An Essay on the American Economic and Social Order*. New York: Monthly Review Press, 1966.

[xiii](#) M. Park, E. Leahey, and R. J. Funk. “Papers and patents are becoming less disruptive over time,” *Nature* 613, 138-144 (2023).